

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Наукова спільнота
Одеського університету
ім. І. І. Мечникова

За наукові каряди

ОРГАН ПАРТКОМУ, РЕКТОРАТУ, ПРОФКОМУ, МІСЦЕВКОМУ ТА КОМИТЕТУ ЛКСМУ
ОДЕСЬКОГО ОРДЕНА ТРУДОВОГО ЧЕРВОНОГО ПРАПОРА ДЕРЖАВНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Видався з 1933 р.

№ 36 (1410). 28 листопада 1980 року

Виходить щотижня.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ РАЙОН В Х П'ЯТИРІЧЦІ

Об'єм промислового виробництва склав 100 млн. крб. Вироблено і реалізовано понад план товарів народного споживання на 4,3 млн. крб. Випуск продукції з державним знаком якості збільшився у 20 разів і склав 19,2% у загальному об'ємі виробництва.

Будівельні організації виконали будівельно-монтажних робіт на суму більш ніж 380 млн. крб. Введено до ладу 150 виробничих потужностей, в тому числі такі важливі господарчі об'єкти, як Одеський припортовий хімічний завод, міжнародна паромна переправа «Іллічівськ—Варна», Миколаївський глиноземний завод.

Для трудящих міста і області побудовано 350 тис. кв. м. житла, 9 школ, 28 дитячих закладів, 15 лікарень.

Достроково, до 63-ї річниці Великої Жовтневої соціалістичної революції виконали п'ятирічку більше 3,5 тис. робітників; колективи: Одеської рибколгоспспілки, Плавбудзагону № 2 тресту Чорноморгідробуд, міське управління базарів, завод ковальсько-пресових автоматів, ПМК-2 об'єднання «Облколгоспбуд», РБУ-9 Міськбудтресту, РБУ-7 тресту «Легкхарчомашбуд», БМУ тресту Спецелеватормельмонтаж, виробничі майстерні ДТСААФ, РБУ Мінздраву, Одеської реставраційної майстерні.

За самовіддану працю і досягнуті успіхи у соціалістичному змаганні на честь 110-ї річниці з дня народження В. І. Леніна нагороджено почесною Ленінською грамотою 1326 передовиків виробництва, 82 бригади і дільниці, два трудових колективи.

У 17 вищих і середньо-спеціальних навчальних закладах

Комуніст Зураб Шонія, якого ви бачите на знімку, студент II курсу, делегат XXXII районної партійної конференції. Комуністи виявили йому велике довір'я, обравши партгрупором курсу. Зураб користується авторитетом серед товаришів, добре навчається і турбується про те, щоб всі його однокурсники добивалися найвищих показників. За період збирання врошаю на колгоспних ланах Зураб проявив себе відмінним організатором. В ці дні з ініціативи партійної групи студентів курсу розгорнули соціалістичне змагання за гідну зустріч ХХVI з'їзду КПРС.

дах підготовлено 50 тисяч спеціалістів для народного господарства, більше ніж із 100 спеціальнотеті, 10800 випускників професійно-технічних училищ вільши до лав робітничого класу.

2,5 тисячі студентів займається науково-дослідницькою роботою.

Студентськими будівельними загонами споруджено більше 300 народногосподарських об'єктів, засвоєно капіталовкладень на суму 50 млн. крб.

Кореспондент газети А. Михайлов

ГАРЯЧИЙ ПРИВІТ ДЕЛЕГАТАМ ХХХII РАЙОННОЇ ПАРТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Вченими району впроваджено у народне господарство більше 500 наукових розробок, економічний ефект від цих впроваджень п'єребільшує 100 млн. крб. Захищено 30 докторських і 450 кандидатських дисертацій.

Удостоєні почесного звання лауреата Державної премії в галузі науки і техніки: професор технологічного інституту В. А. Наєр, професор Б. Я. Резник, доцент Одеського державного університету В. Д. Севастьянов.

За роки Х п'ятирічки з суспільних фондів споживання район отримав на розвиток охорони здоров'я 16,5 млн. крб., народної освіти — 19 млн. крб.

Тільки за 1979—1980 роки поліпшили свої житлові умови більше 1700 сімей трудящих і мешканців району.

БЕСІДА З ЛАУРЕАТОМ В. Д. СЕВАСТЬЯНОВИМ.

На сторінках газети «ЗНК» вже повідомлялось про те, що постановою ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР Державна премія СРСР 1980 року в галузі науки і техніки присуджена доктору біологічних наук, завідувачу кафедрою Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова Севастьянову Всеволоду Денисовичу, за монографією «Опредільтель обитації в почве клещів», написану ним в співавторстві з групою вчених нашої країни в 1975—1978 рр.

Кореспондент газети А. Михайлов

ДЕРЖАВНОЇ ПРЕМІЇ В. Д. СЕВАСТЬЯНОВИМ.

чи поздоровлення і побажання так багато важать, надають нових сил, кличути до нових напружених творчих пошукув.

Розкажіть, будь ласка, Всеволоду Денисовичу, хоча б коротко, про основний зміст монографії.

Почну здалеку. Як відомо, вирішення питань охорони природи і її реконструкції спирається, перш за все, на добре знання об'єктів, які треба або пильно охороняти і збільшувати, або, навпаки, обмежувати в кількості, а, можливо, і знищувати (в

відомі в нашій країні. В систематику включено і детально описано 65 видів цих дрібних організмів. А взагалі їх на території СРСР тепер нараховується близько 200 видів.

Таким чином, даний «Опредільтель» може бути важливою основою для розгортання прикладних робіт в галузі сільського господарства, у ветеринарній та медичній акарології.

А чи знаходять Ваші дослідження своїх самовідданіх прибічників, точніше кажучи, — учнів?

Це не тільки моя особиста, чи що, робота, а робота всієї кафедри, котрою я керую. Зараз кафедра розширяє вивчення проблем ґрунтової зоології, тому і наукових ентузіастів ці проблеми знаходять дуже серйозних. От, наприклад, старший викладач кафедри В. Ф. Микитюк з великою захопленістю вивчає видовий склад, численність і поширення в степах України павуків, що потенціально цікаві для всякого роду застосування їх в цілях біометоду. Асистент Т. Ф. Кругоголова з успіхом вивчає вплив на ґрунтових членистоногих різноманітних агрозасобів під час зрошування. Про актуальність цієї проблеми свідчать листи, одержані Тамарою Федорівною від ряду зарубіжних дослідників (наприклад — з Канади). А професор О. П. Андрейко досліджує зв'язки мікроорганізмів ґрунту з норами та гніздами гризуни і птахів і т. д.

Крім того, наша кафедра працює в тісному контакті з Всесоюзним селекційно-генетичним інститутом м. Одеси та інститутом біології Казанського філіалу АН СРСР. Так що, я бачите, вивченю цих проблем ще кінця не передбачається...

Всеволоду Денисовичу, як нещодавно мені стало відомо, в Вашому житті відбулась ще одна дуже важлива подія: Ви стали кандидатом в члені КПРС.

Так, я дуже радий, що мені виявили таке довір'я мої шановні вчителі і колеги — професор С. Ф. Замбріорц та секретар парткому ОДУ доцент Л. Х. Каустіян. Це надає мені відчуття великої відповідальності, ставить нові творчі завдання і перед колективом, який виконує підвищені соціалістичні зобов'язання в честь ХХVI з'їзду КПРС, і переді мною. І я докладу всі зусилля, щоб оправдати довіря і виконувати всі завдання на високому рівні.

Значу Вам, Всеволоду Денисовичу, найкращих успіхів!

ПОЧЕСНА НАГОРОДА

За активну роботу по розвитку молодіжного туризму

Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова на-

ЗАВТРА, 29 ЛИСТОПАДА, ВІДБУДЕТЬСЯ XXXII

ПАРТІИНА КОНФЕРЕНЦІЯ ЦЕНТРАЛЬНОГО РАЙО-

НУ м. ОДЕСИ. ІІ УЧАСНИКИ КРИТИЧНО ОЦІНЯТЬ

ДОСЯГНУТЕ, ПЕРЕВІРЯТЬ ПЛАНЫ НА МАЙБУТНЕ З

ТИМ, ЩОБ УСПІШНО ВИКОНАТИ ЗАВДАННЯ, ПОС-

ТАВЛЕНІ ПЕРЕД РАЙОННОЮ ПАРТІИНОЮ ОРГАНІ-

ЗАЦІЮ, ГІДНО ЗУСТРІТИ ХХVI З'ЇЗД КПРС.

городжений Дипломом бюро міжнародного молодіжного туризму «Спутник» ЦК ВЛКСМ.

У КОМУНІСТА—ОДИН ПРИВІЛЕЙ—БУТИ ЗАВЖДИ ПОПЕРЕДУ

М. М. ЯКУПОВ Герой Радянського Союзу, завідувач кафедрою історії КПРС, професор, комуніст, член парткому ОДУ, обраний делегатом XXXII районної партійної конференції Центрально-ногого району.

Напередодні конференції кореспондент «ЗНК» зустрівся з М. М. Якуповим і попросив його відповісти на ряд запитань.

— Серед своїх колег, співробітників, студентів Ви користуєтесь глибокою пошаною, явлюючись для них взірцем пристрасного комуніста, вченого друга педагога. Скажіть, будь ласка, яка ж, на вашу думку, роль комуніста в ідейному вихованні студенської молоді?

— І за змістом і за широтою обсягу це дуже складне питання. Коротко можна відповісти так: навчати і словом і ділом беззवітно служити справі. А по-іншому... Якось Макаренка запитали: «Семене Антоновичу, а якби Вам дали ще важчі ділти, з якими не справились десятки хороших педагогів, Ви взялися б працювати з ними?» — «Звичайно, взялся б», — «І зробили б з них справжніх людей?» — «Так». — «То у Вас є якісі особливі секрети?» — «Секретів нема, а от маленька умова є: я не пошкодував би для них... життя». От вам і вся відповідь на ваше запитання. Адже саме таке активне відношення до своєї роботи я постійно бачу в комуністів, з якими працую на кафедрі, на факультеті, в парткомі. Всі сили віддають вони на те, щоб виховати прекрасних, ідейно-переконаних спеціалістів, будівників комуністичного суспільства.

От взяти б нашу кафедру. Тут всі — комуністи, всі — члени факультетського партбюро, всі — куратори, виступають з лекціями на суспільно-політичні теми перед студентами і технічним персоналом, перед робітниками і службовцями міста й області. Лише за рік прочитали понад 400 лекцій. І це — крім своєї безпосередньої роботи, яка теж ведеться на високому ідейному і якісному рівні.

— Ваше ім'я добре відоме

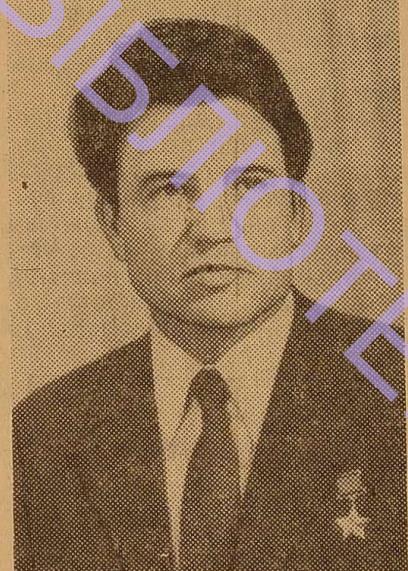
НАША РОЗПОВІДЬ ПРО ДЕЛЕГАТИВНІ РАЙОННОЇ ПАРТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

громадськості університету і міста. Ось уже 23 роки Ви — член парткому ОДУ і майже стільки ж — райкому партії, заступник голови товариства «Знання», голова «Науково-методичної Ради міжнарод-

ПРАЦЯ І ТІЛЬКИ ПРАЦЯ ПРИВЕДЕ ДО УСПІХУ

ників області по пропаганді зовнішньої політики і міжнародних відносин». Результатом цієї великої наукової і партійної роботи є солідні статті, брошюри, книги (всього 23 роботи в 40 друкованих аркушів), серед них і видані останнім часом дві грунтовні книги. Про що вони?

— Це фактично монографії,

котрі продовжують розвивати проблематику попередніх робіт: війни і миру, революції і неухильно зростаючої керівної ролі КПРС в комуністичному будівництві, а також — комуністичного і військово-патріотичного виховання нашої молоді. Так, одна монографія — «Весну принесли на знаменах» (видана в Одесі) — розповідає про звільнення Одесщини від німецько-фашистських загарбників в 1944 році. Інша — «Революція і мир» (видана в Москві) — про невинну боротьбу Комуністичної партії

Радянського Союзу за мир, проти загрози війни.

Та не забувайте, що будь-які успіхи в значній мірі залежать від колективу, в якому працює багато років, зірнівся з ним, бо в його ро-

боті чимало спільнога, єдиного. Тож про нашу кафедру я можу сказати багато хорошого. І, перш за все, те, що за роки Х п'ятирічки на кафедрі 36 дисидентів стали кандидатами наук, що колектив кафедри завжди суміліно виконує підвищені соціалістичні зобов'язання, зокрема — по підготовці наукових кадрів. Я тут хотів би назвати імена таких прекрасних колег, як: доцентів А. П. Іванова (вченого секретаря), Я. М. Штернштейна, П. С. Столляра, викладача В. М. Федорова та інших, котрі являються хорошими вченими, педагогами, партійними і громадськими діячами.

— Ви не сказали, що із 36 дисидентів 8 захистили дисертації, працюючи безпосередньо під Вашим керівництвом. Вони теж прекрасні педагоги, вчені, партійні і громадські активісти (серед них В. К. Параксевич, В. А. Нагайник, В. І. Ленська, Ю. І. Сурай та ін.). І останнє запитання: Ви — делегат XXXII партійної районної конференції, що це для Вас означає?

— Що представляти в своїй особі великий колектив на такій особливій конференції — не тільки велика честь, а й великий обов'язок: оправдати це довір'я ще більшою, пліднішою творчою роботою, щоб гідно зустріти XXVI з'їзд Комуністичної партії і з новими силами приступити до виконання завдань партії в XI п'ятирічці.

— Бажаю Вам значних успіхів.

А. НЕРОДЕНКО,
наш кор.

МАЙСТЕР «ЗОЛОТИ РУКИ»

Микола Михайлович Бондаренко — людина знатна в університеті. Ось уже втретє комуністи вузу виявляють йому високе довір'я, обирають делегатом на районну партійну конференцію.

Він партгрупорг учбово-експериментальних майстерень, слюсар найвищого VI розряду, майстер «золоті руки».

М. М. Бондаренко розпочав свою трудову діяльність напередодні Великої Вітчизняної війни. Потім війна... 18-річний юнак у складі військ I Військового фронту пройшов важкими дорогами війни і закінчив свій бойовий шлях в Берліні. Повернувшись до рідного міста, відразу ж влився в ряди робітничого класу Одеси. Працює на різних підприємствах міста. Протягом останніх вісім років трудиться в учбово-експериментальних майстернях нашого університету. Знавець своєї справи, чуйний товариш і порядник, Микола Михайлович завоював довір'я товаришів по роботі, а комуністи ось вже відбирають його партгрупоргом.

Не полюбляє розповідати про себе, про свої трудові справи Микола Михайлович, все більше про колектив, про товаришів по роботі. «Працюю як всі радянські люди, як мої товариші», — говорить він.

М. І. Абрамов, директор учбово-експериментальних майстерень:

— М. М. Бондаренко висококваліфікований спеціаліст, свою особисту п'ятирічку виконав до 1 липня цього року, а зараз трудиться на рахунок ХІ п'ятирічки. На 130—140% виконує щомісячні зобов'язання. Як партгрупорг він чудовий організатор колективу, постійно турбуеться про людей, запалює колектив на досягнення нових трудових рубежів.

А якщо врахувати специфіку виробництва учбово-експериментальних майстерень, його несерйність, то перед робітниками стоять вимоги творчого підходу до виконання кожного замовлення.

І. І. Свідерко, кандидат в члени КПРС, робітник цеху радіоелектроніки розповідає:

— Ми, молоді комуністи, як і всі робітники нашого ко-

лективу, знаємо Миколу Михайловича, як принципового комуніста, вимогливого до себе і до інших.

— Бути делегатом районного форуму комуністів — велика честь для мене. Нові трудові досягнення нашого колективу будуть з честью виконані і приурочені відкриттю ХХVI з'їзду КПРС, — сказав на заключення нашої розмови М. М. Бондаренко.

О. ОЛЕКСАНДРОВ,
наш кор.

ДЕЛЕГАТИВНІ РАЙОННОЇ ПАРТІЙНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

Учасник Великої Вітчизняної війни, ветеран Збройних Сил СРСР, невтомний працівник, який душою вболіває за справу, виключно доброзичлива людина. Такий неповний перелік характеристики комуніста Геннадія Миколайовича Ахламова, якого обрано делегатом XXXII районної партійної конференції.

Ахламов веде велику військово-патріотичну і оборонномасову роботу серед студенської молоді.

На знімку: Г. М. Ахламов в одному із класів організації ДТСАФ ОДУ.

ВИСОКЕ ЗВАННЯ

Мабуть, є певна закономірність в тому, що завзятій партійний активіст спроможний багато що виконувати якнайкраще: встигає добре навчатись, постійно займається науковою діяльністю, громадською, культурною, тобто проявляється, як людина, і змістовно і багатогранно.

Саме до таких людей належить комуніст Тетяна Олексіївна Петракова — студентка III курсу історичного факультету. І яскравим свідченням цього є саме той факт, що її, студентку, обрано делегатом XXXII партійної районної конференції. Це значить, що багато прекрасних справ робиться на курсі і на факультеті, активну участь в яких постійно бере і молодий комуніст — партгрупорг студентської партійної групи на курсі, голова студентського профбюро факультету.

З яким ентузіазмом ще так недавно партгрупа разом з комсомольським бюро приймала рішення якнайкраще від значення 110-ї річницю з дня народження В. І. Леніна. І потім на високому ідейно-політичному рівні пройшов Ленінський заїзд в групах, проходили урочисті засідання, писались реферати, читались лекції. Незабутньою залишилася посадка дерев на Алії Слави, кущів на квіткові катаномби, а група третьокурсників, що вивчають німецьку мову, в якій навчається і Петракова, випустила своїми силами прекрасно оформлені альбоми німецькою мовою «Біографія Леніна». Ця робота настільки захопила саму Таню, що вона згодом з якимось особливим нагинанням переклала з німецької цілий ряд оповідань письменників НДР. Деталь, але воча — найкраще свідчить про багатий внутрішній світ молодого комуніста, про здатність захоплюватись важливими справами і доводити їх до кінця. А хіба це не найцінніша риса в характері партійної людини, чиє життя проходить в бурхливому творчому становленні!

...Почався новий навчальний рік. Колектив факультетської молоді — і комуністи і комсомольці — — приймає нові підвищені соціалістичні зобов'язання, щоб гідно зустріти черговий з'їзд рідної Комуністичної партії. І рішення відразу ж втілюються в життя. Добре попрощавало молодь в колгоспах, а потім

Отже, — це достойний делегат. «Я вважаю, — говорить комуніст Петракова, — що колектив університету виявив до мене надзвичайно велике довір'я, і я постараюсь оправдати його всіма силами, всім своїм життям, працюючи по-ленінському».

І кожне слово комуніста сприймається як клятва перед партією, перед народом.

А. БОСОВ.

ОДУ В ЦИФРАХ І ФАКТАХ

За роки Х п'ятирічки для народного господарства країни підготовлено 4277 спеціалістів. Серйозна наукова робота ведеться в науково-дослідницькому інституті фізики, в астрономічній обсерваторії, в Ботанічному саду, в обчислювальному центрі, в палеонтологічному і зоологіч-

ному музеях, в ряді проблемних і галузевих науково-дослідницьких лабораторіях.

Науково-дослідницькою роботою займається 5597 студентів. В студентських наукових товариствах (СНТ) працюють 4836 студентів.

ЯК ВІВЧАТИ ТВОРИ КЛАСИКІВ МАРКСИЗМУ-ЛЕНІНІЗМУ

(Продовження)
Початок у № № 32, 35)

Дуже часто плани індивідуальної роботи бувають погруженими і орієнтується вивчаючим на дуже швидкі темп читання літератури, що позначається на якості знань, приходить до поверхневого знайомлення з книгою. Темп читання повинен бути нормальним, таким, щоб забезпечував засвоєння основних положень твору.

Але недостатньо тільки скласти план роботи, дуже важливо докласти сил для його виконання. Енгельс часто підкреслював, що лише систематичність вивчення дає можливість досягти бажаних результатів.

В жовтні 1846 року він писав Марксу: «Працюй як я. Визнач строк, до якого ти обов'язково повинен бути готовим, і потурбуйся, щоб це було щиріше надрукованним». Енгельс ще змоду виробив звичку строго планувати всі свої заняття, визначав строки початку і закінчення кожної роботи і не дозволяв собі ні в якому разі відступати від цих строків.

У знаменитих «Листах до рідних» Володимир Ілліч дає ряд цінних вказівок по організації розумової праці.

Товариші, які вивчають революційну теорію, потребують постійної дієвої допомоги в процесі оволодівання методикою самостійної роботи над книгою. А тому особливо великого значення набувають індивідуальні консультації. А між іншим саме цим видом допомоги ще мало користуються студенти. Вирішальне організаційне значення тут повинна відіграти кафедра історії КПРС.

Багато з тих, хто розпочав самостійне вивчення творів класиків марксизму-ленінізму, стикаються з труднощами, пов'язаними з відсутністю довіду роботи над книгою. Одні не можуть розібратись у перечитаному матеріалі, виділити в ньому основне й другорядне, інші не знають, як закріпити в пам'яті прочитане. Виникає ряд питань: як краще працювати з партійними документами, над вивченням декількох джерел, в якій послідовності і як пов'язувати їх з провідною темою і т. д.

Дехто помилково думав, що достатньо засвоїти певні «правила» і «методи» самостійної роботи, як всі перешкоди цього складного і великого процесу пізнання будуть відразу ж ліквідованими. Але це не так. Нема і не може бути «рецептів» або загальних норм, які б дозволяли мало працювати або взагалі заміняли роботу над книгою.

Щоб навчитись працювати над книгою, необхідно дуже багато працювати і працювати наполегливо, щоденно, причому головним у цій роботі є самостійність. Вміння, навики самостійної роботи набуваються поступово, разом з підвищенням політичного, загальноосвітнього і культурного рівнів.

Разом з тим, можна дати деякі поради, засновані на довіді пропагандистської і викладацької роботи, які в певній мірі допоможуть студентам I курсу виробити в процесі вивчення окремих праць навики самостійної роботи, застережать від ряду помилок, допоможуть отримати

більш глибокі і систематичні знання.

Студентів необхідно знати з основними етапами роботи над книгою.

Першою, необхідною умовою успішної самостійної роботи є цілеспрямованість. Робота над книгою повинна бути підпорядкована певній системі. Перш за все необхідно дотримуватись плану читання, тобто списку літератури, який необхідно вивчити для засвоєння певної теми.

Марія Іллінічна Ульянова в своїх спогадах про Леніна пише: «Книги він не тільки читав, але й вивчав... Читав за певним планом... Пам'ятаю вже пізніше він говорив, що просто читати різні книги мало корисно». Важко прочитана книга — величезна вдача. Вона може змінити життя, писав П. Павленко.

Розпочинаючи роботу над книгою, необхідно визначити найближчі, доступні силам початківця цілі, поступово збільшуючи їх об'єм. Великий російський вченій І. П. Павлов у відомому листі до молоді застерігав: «Послідовність, послідовність і послідовність! З самого початку своєї роботи прив'яться до послідовності у зображені знань, вивчіть спочатку азі науки, а потім вже намагайтесь подолати її вершини».

Студенти повинні послідовно, у відповідності з індивідуальним планом, вивчати праці класиків марксизму-ленінізму, рішення партійних з'їздів і конференцій, виступи керівників партії і уряду, вказані у списках обов'язкової і додаткової літератури до кожної теми курсу.

Л. ШТЕРНШТЕЙН,
доцент.
(Далі буде).

Хто не знає Сусанни Василівни Бондар? Запитайте про неї у випускників повоєнних років, сьогоднішніх академіків, професорів, доцентів, вчителів і вони всі скажуть: «Сусанну Василівну? Звичайно!».

ЛЮДИНА НЕВИЧЕРПНОЇ ЕНЕРГІЇ

ними грамотами, знаком «Переможець соціалістичного змагання», відзначалась національною премією по університету. Вона — наставник молоді.

Сусанна Василівна безмісно обирається народним заступником народного суду Центрального району. Ось що говорить про неї голова народного суду Центрального району Микола Дмитрович Мешков:

— Сусанна Василівна 15 років обирається народним заступником народного суду. Всі ці роки вона член ради народних засідань. Людина вона добросовісна, працює чітко, зі знанням суті справ. Кожного місяця рада народних засідань перевіряє роботу по боротьбі з правопорушеннями і Сусанна Василівна бере активну участь в цих перевірках. Вона працює в секції попередження правопорушень і умовної міри покарання. Вечорами, у позаробочі час, вона відвідує осіб, покараних умовно, проводить з ними велику виховну роботу, допомагає їм стати на вірний шлях у житті.

Сусанна Василівна 6 років секретарем домового комітету. Як бачите, навантажень дуже багато і вона завжди вистигає завдяки своїй невичерпній енергії і любові до праці. Вона любить життя і робить своє життя цікавим.

В день її 60-річчя колектив студентацької бібліотеки бажає Сусанні Василівні міцного здоров'я, нових успіхів у праці.

Л. БИКОВА,
головний бібліотекар.

бібліотеці. Спочатку бібліотекарем відділу видачі, згодом старшим бібліотекарем і бригадиром зміни. Останні роки — завідуюче відділом і очолює філію бібліотеки філологічного факультету. За весь цей час Сусанна Василівна

ПЕРШІ КРОКИ: НЕЗАБУТНІ

Відшуміла напружені і весела, цікава і повчальна почасти педагогічної практики. І назавжди запам'ятають її ті, хто працював на кафедрі історії КПРС: С. Бистрін, В. Левчук, Л. Соловаєва і я.

Перші тижні практики нарадували нам вже далекий і неповторний час, коли ми самі були першокурсниками. Бо так само і відвідували лекції і семінари, годинами просиджували в бібліотеках, готували реферати. Але при цьому змінилося наше завдання, наша роль. Тепер ми стали лекторами, яких конструктиують, уважно слухають, у яких навчаються чомусь особливому. То ж ми і намагалися проникнути в суть методу читання лекцій, викладаючи змістовний і цікавий матеріал. А на семінарських заняттях, які працювали для нас при кафедрі, ми й далі наполегливо вчилися у своїх викладачів — точно і ясно ставити питання, створювати проблемні ситуації в ході проведення семінарів для першокурсників тощо.

І ми відвідували семінари один одного, багато обговорювали деталей, багато працювали над собою. І в цьому нам велику допомогу надавали наші чудові керівники. Велике їм спасибі за це!

Практика і справді, залишилася для всіх нас прекрасним спогадом.

Н. КРЕСТОВСЬКА,
студентка V курсу
інституту.

КОМІСІЯ РОЗПОЧАЛА РОБОТУ

Як відомо, в 1967 році створена Кімната бойової слави університету. Вона відігравала велику роль в військово-патріотичному вихованні студентської молоді. Сьогодні кімната потребує оновлення деяких матеріалів, створення нових розділів і сучасного художнього оформлення у спеціально виділеному приміщенні нового аудиторного корпусу.

Тому на днях партійний комітет створив комісію, якій доручено підготувати нову

експозицію і обладнати кімнату бойової слави. До складу комісії ввійшли тт. Г. Ахламов, В. Комаров, М. Ольшевський, Г. Антиленко, М. Абрамов, В. Шишін, П. Столяр, М. Фіоногін. Очолює її голова комітету ДТСААФ ОДУ Г. Ахламов.

Комісія звертається до всіх співробітників університету, перш за все до ветеранів — надати матеріали для Кімнати бойової слави.

БЕСЕДЫ О КУЛЬТУРЕ РЕЧИ

1. У многих студентов неизвестно обстоит дело с **ударением**. Очень часто приходится слышать от них слова с неправильным ударением: арбуз, взяла, дала, поняла, занята, звонит, начать, принять, километр, сантиметр, свекла, намерение, обеспечение, партер, цемент и др. (следует произносить: арбуз взяла, дала, поняла, занята, звонит, начать, принять, километр, сантиметр, свекла, намерение, обеспечение, партер, цемент). Неправильное ударение употребляют в книжных словах, научных терминах: алкоголь, алфавит, агостроф, бюллетень, генезис, духовник, диалог, каталог, медикамент, прирост, созыв, паралич, сосредоточение, феномен, формирование, христианин, эксперт (правильно: алкоголь, алфавит, агостроф, бюллетень, генезис, духовник, диалог, каталог, медикамент, прирост, созыв, паралич, сосредоточение, феномен, формирование, христианин, эксперт).

2. В русском языке есть немало слов, которые пишутся одинаково, но разное ударение различает эти слова по смыслу, например: замок — замок, козлы — козлы, острота — острота, хлопок — хлопок и мн. др. В речи нередко подобные слова смешиваются, одно употребляется вместо другого. Приведем небольшой список таких пар слов:

занятый (дом, кем-нибудь), занятый (наголо (острич))

погруженный (на платформу),

призывающий (зовущий),

проклятый (кем-то, подвергшийся проклятию),

развитый (духовно зрелый, просвещенный, культурный; в этом значении можно и развитой);

хаос (в древнегреческой мифологии: стихия, смешение стихий),

характерный (с упрямым, своюерванным характером),

языковый (относящийся к органу в полости рта: языковая колбаса),

юродивий — юродивый и др.

Не следует употреблять русские слова с украинским ударением, что, к сожалению, наблюдается довольно часто.

Во избежание или устранение ошибок в произношении и ударении нужно внимательно прислушиваться к речи московских дикторов радио и телевидения, известных актеров, мастеров художественного слова, нужно заучивать наизусть хорошие стихи, почаще выступать публично, следя за своей речью, и, конечно, регулярно заглядывать в соответствующие словари, проверяя и уточняя свое произношение и ударение.

М. ИЛЬЯШ,
доцент.

3 стор.

проявила себе виключно добровісним, знаючим справедливим бібліотекарем. Вона активно займається громадською роботою. 10 років обирається головою профбюро, за відмінні показники в роботі багато разів нагороджувалась почес-

В ЕДИНОЙ СЕМЬЕ СВОБОДНЫХ НАРОДОВ

ПУТЬ К СЧАСТЬЮ И ПРОГРЕССУ

Великий Октябрь открыл человечеству путь к счастью, миру, социальной справедливости и прогрессу.

Ленин, мир, социализм — эти слова можно услышать сегодня в каждом уголке планеты. Праздник Октября — праздник всего прогрессивного человечества. Вместе с советским народом заменяющую дату отмечают люди на всех континентах.

Стало уже традицией для студентов-иностранцев университета в праздничные дни встречаться за «круглым столом» редакции, делиться своими мыслями об огромном влиянии Великого Октября на судьбы народов, на развитие мирового сообщества.

Встречу, посвященную 63-й годовщине Великой Октябрьской социалистической революции, открыл заместитель декана по работе с иностранными учащимися ст. преподаватель Ф. Н. Нех.

Предлагаем читателям некоторые выступления студентов.

МУХАММЕД АСЕФ
(Афганистан)

— Великая Октябрьская социалистическая революция — первая социалистическая революция в истории, которая ликвидировала власть эксплуататоров и установила диктатуру пролетариата.

Под влиянием Октября в Афганистане началось национально-освободительное движение против английских колонизаторов. Наш верный и постоянный друг и сосед первым признал нашу независимость, и в 1921 году между нашими народами подписан договор о дружбе и сотрудничестве.

В трудные для народа дни наш верный друг помог защищить завоевания революции и сейчас помогает строить новое общество. Мы уверены в полной победе революции, верим, что народ Афганистана отбьет все нападки империализма. На землю Афганистана придет мир и счастье.

ТИТО МЕНДЕС
(Коста-Рика)

— В нашей стране под влиянием Октября зародилось новое движение — рабочее. Сначала оно возникло в столице, затем — в других городах и провинциях. В 30-е годы возникла коммунистическая партия, которая возглавила борьбу рабочих и крестьян против иностранных монополий и местной олигархии.

В жестокой многолетней борьбе рабочие и крестьяне

добились некоторых прав и гарантий. Но борьба продолжается. Коммунисты расширяют свое влияние в стране. Сейчас это третья по силе влияния партия в Коста-Рике. Компартия борется против политики империализма, за улучшение условий труда рабочих и крестьян, за социальный прогресс. Ежегодно организуется празднование Великого Октября и 1 Мая.

ЖАН-БАТИСТ ДАЛЛА
(Народная Республика Конго)

— Тяжелая борьба африканских народов привела к завоеванию независимости во многих странах континента. Октябрь стал маяком в строительстве новой жизни. Опыт первой страны социализма помог конголезскому народу выбрать свой, независимый путь развития. Революция в августе 1963 года открыла новую эпоху в истории конголезского народа.

Конголезский народ под руководством Конголезской партии труда строит новое общество, общество без эксплуататоров, уверенно идущее к социализму.

Одно из завоеваний революции — равные права на учебу. Обучение стало делом государственной важности.

ХУЛИО ТОРРЕС
(Куба)

— Рассказать о влиянии Октября на развитие кубинской революции — нелегкая задача. Вся жизнь нашей страны, послереволюционная история говорят об этом. Можно вспомнить замечательные слова товарища Фиделя Кастро о том, что без Великой Октябрьской социалистической революции невозможна была бы и революция на Кубе.

И действительно, каждый день, подтверждают эти слова. Совсем недавно весь мир узнал о замечательном подвиге в космосе с участием кубинского гражданина. Мог ли когда-то кто-то мечтать об этом?

Без верного друга — советского народа победа революции на Кубе была бы невозможной. Достаточно вспомнить время экономической блокады, организованной американским империализмом, прокси международных монополий против Кубы.

Испанском языках встречались кубинских друзей.

Члены интерклуба «Глобус» тщательно готовились к этой встрече: изучали географию, историю острова Свободы, подготовили рассказы, стихотворения о Кубе, ее национальных героях. Поэтому они смогли ответить на вопросы викторины, составленной кубинскими студентами.

А когда пришел черед кубинцев и студент механико-

Свой досуг иностранные учащиеся проводят со своими советскими друзьями.

Красные гвоздики — Камило и Че

У кубинского народа есть замечательная традиция: читать память героев. Находясь вдали от родины, мы, кубинские студенты, обучающиеся в Одесском госуниверситете, также стаем дань любви и уважения тем, кто дал нам возможность быть счастливыми.

Последнее воскресенье октября было прекрасным. Стояла настоящая золотая осень. Этот день для нас стал необычным. В 11.00 мы собрались в районе пляжа «Отрада». Сюда пришли Хулио Антонио, Мансимо Круазати, Педро Лопес, Эмилио Кеведо, Себальос Гильермо, наш преподаватель Лидия Васильевна Скрябина и многие другие. У каждого в руках были красные гвоздики. Здесь состоялся митинг, посвященный памяти Камило Сенчуэзоса и Эрнеста Че Гевары.

Взволнованно звучала русская речь. Мы говорили о славных героях Кубы, об их короткой, но яркой жизни.

Слушая, я думал о героическом судьбе своих соотечественников и горьковских словах «В жизни всегда есть место подвигу». Действительно, жизнь Камило и Че была настоящим подвигом. Молодыми ушли они из жизни, оставшись навсегда в сердце не только кубинского народа, но и в памяти всех народов Латинской Америки.

Со светлой грустью принес я Камило и Че красные гвоздики.

Хирадо РАМИРЕС
ФАЛЬКОП,
студент III курса
химфака.

В НЕСКОЛЬКО СТРОК

Вечер, посвященный Дню провозглашения ГДР, проведен в школе № 90 (с обучением на немецком языке). В нем приняли участие студенты физфака из ГДР, советские студенты факультета РГФ, школьники.

Гости познакомились с советской системой образования, работой школьного клуба интернациональной дружбы.

«Мы учимся в Одессе» — так называли вечер встречи студенты I курса юрфака. Представители разных стран рассказали о себе, о своей стране, познакомили с национальными традициями.

Читательские конференции по произведениям Генерального секретаря ЦК КПСС, Председателя Президиума Верховного Совета СССР тов. Л. И. Брежнева стали традиционными на курсах венгерских стажеров ОГУ. Очень интересно прошла конференция по книге «Целица». Студенты-стажеры из ВНР в своих выступлениях особо отметили значение произведений Л. И. Брежнева для братских стран, опыта коммунистического строительства в СССР для других народов.

Редактор М. ПЕТРОВ.

На кафедре русского языка для иностранных учащихся работают курсы венгростажеров. Студенты вузов ВНР проходят разговорную практику, совершают экскурсии.

Интересно проходят обычно страноведческие занятия. Их готовят сами студенты под руководством преподавателей. На эти занятия приглашают советских студентов, воинов Советской Армии, пионеров одесских школ, студентов из разных стран, обучающихся в ОГУ.

На снимке: на одном из страноведческих занятий; выступает студент II курса химфака Сисагар Ашок (Маврикий).

Фото И. Бурдмана.

ПОЛЕЗНЫЕ ВСТРЕЧИ

На протяжении многих лет иностранные студенты ОГУ являются желанными гостями учащихся средней школы № 9. Большая и крепкая дружба связывает иностранных студентов со школьным клубом интернациональной дружбы. Как на большой праздник пришли учащиеся на встречу со студентами ОГУ. «Дети разных народов, мы мечтаем о мире живем!» — такими лозунгами на русском

математического факультета Барриэль Хавиф рассказал о своей стране, строительстве социализма, о кубинских пионерах, все стали свидетелями его страсти, влюбленности в свою прекрасную родину.

Все выступления вызвали живой интерес: и рассказ о кубинском космонавте, и вопросы, связанные с изучением русского языка, которым так хорошо владеют многие студенты.

Л. ПОЛОНСКАЯ,
преподаватель

«За научные кадры», орган парткома, ректората, профкома и комитета комсомола Одесского государственного университета им. И. И. Мечникова. (На украинском языке).

270/00, Одеса-центр, вул. П. Великого, 2, держуніверситет, редакція газети «За научні кадри».

ПІШІТЬ НАМ: ЗАХОДЬТЕ: ДЗВОНІТЬ:

Одеса, вул. Радянської Армії, 24, кім. № 9.

телефони: міський 23-84-13, внутрішній 841 (з міста 206-841).

Друк. вид. «Чорноморська комуна» Одеського обкому Компартії України, вул. Пушкінська, 32. Тираж 1000 прим. Обсяг 0,5 аркуша формату газети «Правда». Зам. № 13695.